

خودمراقبتی در دیابت (درمان دارویی)

تهیه و تنظیم : فرزانه بهرامی
(مسئول آموزش سلامت همگانی)

بازنگری اول - بهار ۱۴۰۲

کد پمفلت: ۳ P.1.PM.RH

تعریف

دیابت بیماری است که بارها نامش را شنیده‌ایم. یک بیماری که روند سوخت و ساز قند در بدن را تحت تاثیر قرار می‌دهد.

بدن ما برای تامین انرژی نیاز به مواد غذایی گوناگونی دارد. این مواد در بدن تبدیل به قند می‌شوند که انرژی مورد نیاز ما را تامین می‌کنند.

اگر به هر دلیلی قند از طریق خون وارد سلول‌ها نشود و در جریان خون فرد باقی بماند، میزان **قند خون** بالا رفته و فرد مبتلا به دیابت می‌شود.

انسولین هورمونی است که در لوزالمعده ترشح می‌شود و باعث میشود سلولها قند را از خون بگیرند و برای تولید انرژی استفاده کنند.

در واقع می‌توان گفت علت ایجاد بیماری دیابت، کمبود **انسولین** در بدن است.

درمان دارویی

داروهای ضد دیابت شامل داروهای خوراکی و داروهای تزریقی جایگزین بقیه درمان‌ها مثل (رژیم غذایی، ورزش، ...) نیستند، بلکه بعنوان درمان کمکی هستند.

داروهای خوراکی مثل :

- **متفورمین :** باید همراه با وعده غذایی مصرف شود.
- **گلی بن کلامید:** باید حدودا نیم ساعت قبل از غذا مصرف شود .
- **آکاربوز:** باید ناشتا مصرف شود .
- **پیوگلیتازون:** باید نیم ساعت قبل از غذا مصرف شود.
- **سپتاگلیپتین و ...**

داروهای تزریقی

انسولین های سریع اثر:

انسولین های سریع اثر باید ۱۵ دقیقه قبل از مصرف غذا تزریق شوند. مثل انسولین نوورپید (انسولین قلمی)

انسولین کوتاه اثر:

انسولین های کوتاه اثر باید ۳۰ تا ۶۰ دقیقه قبل از مصرف غذا تزریق شوند. مثل انسولین رگولار (انسولین شفاف)

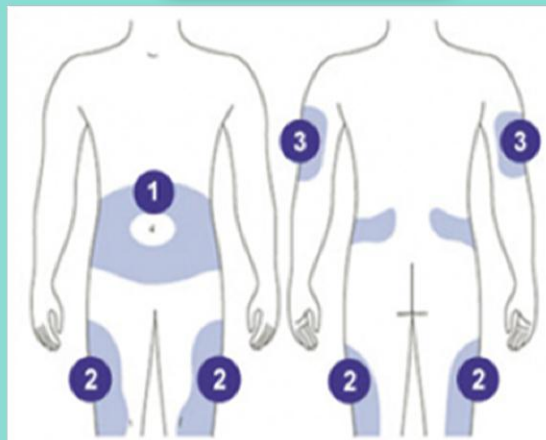
انسولین های متوسط اثر:

انسولین های متوسط اثر باید یک ساعت قبل از مصرف غذا تزریق شوند. مثل انسولین ان پی اچ (انسولین شیری رنگ)

انسولین های طولانی اثر:

انسولین های طولانی اثر باید یک بار در روز تزریق شوند. مثل انسولین گلارژین یا لانتوس (انسولین قلمی)

محل تزریق انسولین

جذب انسولین در شکم سریعتر از بقیه نقاط بدن است و بعد از آن در بازو - ران - باسن.

توجه کنید قسمت بالا و زیر ناف انسولین نباید تزریق شود بلکه اطراف ناف باید تزریق انجام شود به صورتی که محل تزریق با ناف چهار انگشت فاصله داشته باشد.

بیمار میتواند برای جلوگیری از زخم شدن پوست انسولین را به صورت چرخشی در محل های متفاوت تزریق کند.

توجه داشته باید که :

بیمارانی که انسولین مصرف میکنند اگر بیش از حد ورزش کنند یا غذا به اندازه کافی نخورند و یا انسولین بیش از حد دریافت کنند، قند خون آنها بسیار پایین می آید، که ممکن است با علائم زیر روبه رو شوند :

- ✓ تعریق و خستگی زیاد
- ✓ احساس غش کردن
- ✓ رنگ پریدگی
- ✓ ناتوانی در صحبت کردن و فکر کردن
- ✓ بیهوش شدن

